

شہریار

	فهريست
۳	تانيشليق
۴	حيدر بابايه سلام
۲۳	خان نه نه
۲۷	تورگون ديلى.
۲۹	بجكت آباد خاطره سى
۳۱	ايماں مشتريسى
۳۴	ياتا بىلەمە بىرم
۳۵	شاپار اوغلان
۳۷	گئتمە ترسا بالاسى
۳۹	پروانه و شمع
۴۰	غم باسىدى قلىانيمىن
۴۲	بالى باش
۴۴	ايماڭله گئتدى
۴۶	جان آلىرى ايندى
۴۸	آنغير يئميسى
۴۹	دنيا نه يالان تاپماجاڭدار؟
۵۱	يار قاصدى
۵۲	گۈزۈم آيدىن.
۵۵	قرە باسىدى حكايە نى
۵۶	مجنون
۵۷	چابالىر اورك سىيىم ۵۵
۵۸	اويون اولدوق
۵۹	صابرین خورۇزى
۶۱	انس و جن
۶۲	نېچە كېچدى عۆمرون؟
۶۴	يالىنىز غريب!
۶۵	ھلال محرم
۶۸	تضمين
۷۰	سازلى شاعيريميز «خازن»ين روحيىنە تقدىم
۷۱	تركى
۷۳	يالان دنيا
۷۴	كلىسا نمازى
۷۸	سەندىم.

اولو تانرىنин آدىلا

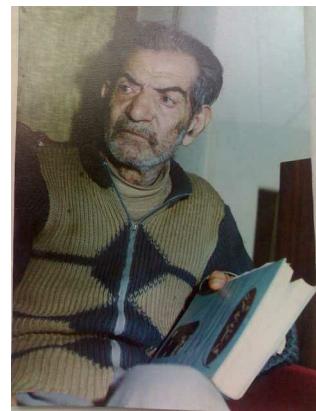
عزيز و حرمتكى اوخويانلار چوخ چوخ تشكىر ائدىرم كى اؤز ديلينىز اوچون و اؤز شاعير وزه گۇرا بو
كتابى آليب و اوخىورسوز . يقين كى سوزون توركى شعره علاقە واروز و من بىنا گۇرا چوخ چوخ
سئوينىرم.

بو كىتاب بىزىم عزيز شاعيريمىز محمد حسین بېجت تېرىزىنин سەچىلىميش اثرلىرى دى. كى من
سوز اوچون و علاقە سى اولانلار اوچون PDF فرمتىنە دۈندىرمىش و اميد وارىم كى ايستفادە ئىدە
بىلە سىز.

من چوخ سئويردىم كى بو كىتابى لاتىن دىلىنە يازام آمما لاتىن دىلىن ھله ھله اوخويابىلە ن
اولماز. اميد وارىم ھاموز بىر گون لاتىن دىلىن اۋرە نە سوز. چونكى بىزىم دىلىممىز لاتىن
الىفباسىنان آرتىق اۋزون گۈرسە دە بىلەر.

من گلچە كە دە چوخ كىتابلار اۇز خالقىم اوچون ياراداجام كى فارس لارىن بو ئلم لرىن كى نىچە
ايىللەرى بىزىم حاققىمىزدا ائدىرلر بىر آز يئرین دولدورام.
بو كىتابىن بىر نسخە سىن دە موبایل اوچون و جاوا فرمتىنە دۈندە رەمىشىم كى اونى يوكلە مە كە
اوچون آشاغى دا كى وې لە گئدە بىلەرسوز.
ساغۇلۇز.

يارادان : سجاد كيانفر

tourk.blogfa.com
kiantak.blogfa.com
kian.skf@gmail.com
 .٩٣٦٥٢٣٠٨٤٩

ياشاسىن آذربایجان...

حیدر بابا سلام

حیدر بابا ، ایلدىرىملاڭ شاخاندا
سئللر ، سولار ، شاققىلىدىيوب آخاندا
قىزىلار اوْنَا صەپ باغلىيىب باخاندا
سلام اوْلسۇن شۇڭتۇزە ، ائلۇزە !
منىم دا بىر آديم گىلىسىن دىلۇزە

حیدر بابا ، كەھلىك لەرۇن اوچاندا
كۈل دىيىن دۇشان قالخوب ، قاچاندا
باخچالارون چىچكلىنۇب ، آچاندا
بىزدن دە بىر مۇمكۇن اوْسا ياد ائله
آچىلمىيان اوْركلرى شاد ائله

بايرام يئلى چارداخلارى يېخاندا
نۇرۇز گۈنى ، قارچىچكى ، چىخاندا
آغ بولوتلار كۆينكلەرىن سېخاندا
بىزدن دە بىر ياد ائلىيە ن ساغ اوْلسۇن
دردىرىمىز قۇي دىكلىسىن ، داغ اوْلسۇن

حیدر بابا ، گۈن دالووى داغلاسىن !
اوْزۇن گولسۇن ، بولاخلارون آغلاسىن !
اوشاخلارون بىر دستە گۈن باغلاسىن !
يئل گىلندە ، وئر گتىرسىن بويانا
بىلە منىم ياتمىش بختىم اويانا

حیدر بابا، سنوں اوزون آغ اولسون!

دورت بير يانون بولاغ اولسون باع اولسون !

بېزدن سۇرا سىنۇن باشون سانغ اوڭسۇن !

دۇنيا قصوْ-قدر ، اُللوْم-ايتىمدى

دۇنیا بۇيى اۇغۇلسوزدى ، يېتىمدى

حیدر بابا، یوںوم سنّ کج اولڈی

عوْمَرُومْ كىچدى، گلمە دىم، گئىچ اوْلدى

هئچ بىلە دىم گۈزىللرۇن نېج اوْلدى

بیلهمزیدیم دؤنگه لر وار ، دؤنوم وار

ایتگین لیک وار، آیریلیق وار، اوْلوم وار

حیدر بابا، ایگیت آمک ایتیرمز

عُؤمُور كئچر، افسوس بَرَه بیتیرمز

نامرد اوْلان عُؤمرى باشا يئتىرىمىز

بىزىدە، واللاھ، اونو تماريق سىزلىرى

گۈرنىمك حلال ائدون بىزلىرى

حیدر بابا، میراژ در سَسلنندہ

کند ایچینه سسلن - کویدن دوشندہ

عاشق رستم سازین دیللندیرنده

یادوندادی نہ ہؤسکے قاچار دیم

قوشلار تکین قاناد آچىپ اوچاردىم

شىگىل آوا يوردى ، عاشيق ئالماسى
 گاهدان گئدوب ، اوردا قۇناق قالماسى
 داش ئىتماسى ، ئالما ، هيوا سالماسى
 قالىب شيرين يوخى كىمەن ياديمدا
 اثر قويوب روحومدا ، هر زاديمدا

حيدربابا ، قورى گۈلۈن قازلارى
 گدىكلەرين سازاخ چالان سازلارى
 كەت كؤشىن پايىزلارى ، يازلارى
 بىر سينما پىردى سى دىر گۈزۈمە
 تك اوْتوروپ ، سئير ائدە رم اۆزۈمە

حيدربابا ، قره چمن جاداسى
 چۈوشلارين گلەرسى ، صداسى
 كىبلىا گئدنلىرين قاداسى
 دۇشسون بو آج يۈلسۈزلارين گۈزۈنە
 تمدۇنون اويدوخ يالان سۈزۈنە

حيدربابا ، شىطان بىزى آزدىرىپ
 محبتى اوركلەرن قازدىرىپ
 قره گۈنۈن سرنوشتىن يازدىرىپ
 سالىب خلقى بىر-بىرىنچى جانينا
 بارىشىغى بلشدىرىپ قانينا

گۆز ياشينا باخان اوْلسا ، قان آخماز

انسان اوْلان بىلەنە تاخماز

آمما حئىيفە كۈر توتدوغون بوراخماز

بېشتىمىز جەتىم اوْلماقدادىر !

ذى حجّه مىز محرّم اوْلماقدادىر

خزان يئلى يارپا خلارى تۈكىنده

بولوت داغدان يئنىب ، كىنده چۈكىنده

شىخ الاسلام گۈزل سسىن چىكىنده

نيسگىلى سۆز اوركلە دىيردى

آغاشلار دا آللار باش آيردى

داشلى بولاخ داش-قۇمونان دۇلماسىن !

باخچالارى سارالماسىن ، سوْلماسىن !

اوردان كىچىن آتلى سوسوز اوْلماسىن !

دینە : بولاخ ، خىرون اوْلسون آخارسان

افقلەرە خُمار-خُمار باخارسان

حيدر بابا ، داغىن ، داشىن ، سره سى

كەلىك اوْخور ، دالىسىندا فەرە سى

قوزو لارين آڭى ، بۇزى ، قەرە سى

بىر گەندىدىم داغ-درە لر اوْزونى

اوْخويئىدىم : چوبان ، قىتىر قوزونى

حىدر بابا ، سولى يئرىن دۇزۇندە
بولاخ قىئىر چاي چمنىن گۈزۇندە
بولاخ اوْتى اوْزىر سوپىون اوْزۇندە
گۈزلۇ قوشلار اوْرداڭ گلىيې ، گئچللىر
خلوتلىيوب ، بولاخدان سو اىچللىر

بىچىن اوْستى ، سونبول بىچىن اوْراخىلار
ايىلە بىل كى ، زۇلغى دارار داراخىلار
شىكارچىلار بىلدىرچىنى سۇراخىلار
بىچىن چىلار آيرانلارين اىچللىر
بىر هوشلانييې ، سۇننان دوروب ، بىچللىر

حىدر بابا ، كىندىن گۇنى باغاندا
اوشاقلارون شامىن ئىيىوب ، ياتاندا
آى بولوتدان چىخوب ، قاش-گۆز آتاندا
بىزدىن دە بىر سەن اوْنلارا قىصە دە
قصە مىزدە چوخلى غم و غصە دە

قارى نە گئجه ناغىيل دىيىندە
كۈلکە قالخىب ، قاپ-باجانى دؤيىندە
قور د گئچىنин شىنگۈلۈسۈن يىىندە
من قايىدىب ، بىر دە اوشاق اوْلىئىدىم
بىر گۈل آچىب ، اوْنдан سۇرا سۇلىئىدىم

عەمە جانىن بال بىلە سىن بىيە ردىم

سۇننان دوروب ، اوْس دۇنۇمى گىيە ردىم

باخچالاردا تىرىينگىنى دىيە ردىم

آى اوْزومى اوْ ازدىرن گۇنلىرىم !

آغاچ مىنىيپ ، آت گىزدىرن گۇنلىرىم !

ھېچى خالا چايدا پالتار يوواردى

مَمَد صادق داملارىنى سوواردى

ھەچ بىلمىزدىك داغدى ، داشدى ، دوواردى

ھريان گلدى شىلاغ آتىب ، آشاردىق

آللاه ، نە خۇش غەمىسىز-غەمىسىز ياشاردىق

شىخ الاسلام مۇناجاتى دىيە ردى

مشەدرحيم لېبادە نى گىيە ردى

مشەدآجلى بۇز باشلارى بىيە ردى

بىز خۇشودوق خيرات اوْلسون ، توئى اوْلسون

فرق ئىلەم ، هر نۇلاجاق ، قۇى اوْلسون

ملک نىاز ورندىلىين سالاردى

آتىن چاپوپ قىئيقاجىدان چالاردى

قىرقى تكىن گدىك باشىن آلاردى

دوْلائىيا قىزلار آچىپ پنجرە

پنجرە لرده نە گۈزل منظرە !

حیدربابا ، گندین توپیون تو تاندا
 قیز-گلینلر ، حنا-پیله ساتاندا
 بیگ گلینه دامنان آلمآ آتاندا
 منیم ده او قیزلاروندا گؤزوم وار
 عاشیقلارین سازلاریندا سؤزوم وار

حیدربابا ، بولاخلارین يارپىزى
 بۇستانلارين گول بسىرى ، قارپىزى
 چىچيلارين آغ ناباتى ، ساققىزى
 ايندى ده وار داماغىمدا ، داد وئر
 ايتكىن گئدن گۇنلىيمدن ياد وئر

بايرامىدى ، گئجه قوشى او خوردى
 آداخلى قىز ، بىگ جۇرابى تو خوردى
 هركس شالىن بىر باجادان سۇخوردى
 آى نە گۈزل قايدادى شال ساللاماق !
 بىگ شالينا بايراملىغىن با غلاماق !

شال ايسته دىم مندە ئۇدە آغلاديم
 بىر شال آليب ، تئز بئلىمە با غلا ديم
 غلام گىلە قاشديم ، شالى ساللا ديم
 فاطمه خالا منه جوراب با غلا دى
 خان ننه مى يادا سالىب ، آغلادى

حیدرپاپا ، میرزَم مدین باخچاسى

باخچالارين تورشا-شيرين آلچاسى

گلينلريلن دۇزمە لرى ، طاخچاسى

ھى دۇزۇلر گۈزلىريمىن رفىنندە

خىمە وورار خاطره لر صفىنندە

بايرام اولوب ، قىزىل پالچىق آزىللر

ناققىش ووروب ، او تاقلارى بېزلىل

رطاخچالارا دۇزمە لرى دۇزللر

قىيز-گلينىن فندقچاسى ، حناسى

ھۆسلە نر آناسى ، قايىناناسى

باكى چى نىن سؤزى ، سۇوى ، كاغىذى

اينكلرىن بولاماسى ، آغوزى

چىرىشنى نىن گىردىكانى ، موизى

قىيزلار دىيە ر : « آتىل ماتىل چىرىشنى

آينا تكىن بختىم آچىل چىرىشنى «

يومورتاني گۈچىك ، گوللى بۇياردىق

چاققىشدىرىب ، سىيانلارين سۇياردىق

اوپىناماقدان بىرجه مىڭ دۇياردىق ؟

على منه ياشىل آشىق وئردى

ارضا منه نوروزگۇلى دردى

نۇرۇز على خىمنىدە وَل سۇرۇرىدى
 گاھدان يئنوب ، كۇڭشلىرى كۇرۇرىدى
 داغدان دا بىر چۈبان اىتى هۇرۇرىدى
 اوңدا ، گۈردىن ، اولاخ اياخ ساخلادى
 دانغا باخىب ، قولاخلارىن شاخلادى

آخشام باشى ناخىرىيغان گلنده
 قۇدوخلارى چكىب ، وورادىق بندە
 ناخىر گئچىب ، گئدىب ، يېتىنده گندە
 حيوانلارى چىلىپاق مىنىب ، قۇواردىق
 سۆز چىخسايدى ، سىنه گرىب ، سۇواردىق

ياز گئچە سى چايدا سولار شارىلدار
 داش-قىيە لر سئلەدە آشىب خارىلدار
 قارانلىقدا قوردون گۆزى پارىلدار
 ايتلر ، گۈردوْن ، قوردى سئچىب ، اولاشدى
 قورددا ، گۈردوْن ، قالخىب ، گدىكدىن آشدى

قىيش گئچە سى طؤلە لرىن اوْتاغى
 كتلىلىرين اوْتۇراغى ، ياتاغى
 بوخارىدا ياتار اوْتون ياتاغى
 شبچەرە سى ، گىردىكانى ، ايدە سى
 كندە باسار گۈلۈب - دانىشماق سىسى

شجاع خال اوْغلو نون باگى سوْقتى
دامدا قوران سماوارى ، صحبتى
ياديمدادى شىسى قدى ، قامتى
جوئنمه گين تؤىي دئندى ، ياس اوْلدى
ننه قىزىن بخت آيناسى كاس اوْلدى

حيدربابا ، ننه قىزىن گۆزلىرى
رخشىدە نىن شىرىن-شىرىن سۈزلىرى
تركى دئديم اوْخوسونلار اۇزلىرى
بىلىسىنلر كى ، آدام گئدر ، آد قالار
ياخشى-پىسدن آغىزدا بىر داد قالار

ياز قابانى گۇن گۇنئى دئينىدە
كىند اوشانى قار گوللە سىن سۈيىندە
كۈركچى لر داغدا كۈرك زۇيىندە
منىم روحوم ، ايله بىلۇن اور دادور
كەلىك كىمىين باتىب ، قالىب ، قار دادور

قارى ننه اوزاداندا ايشىنى
گۇن بولوتدا آيىردى تشىنى
قور د قۇجالىب ، چىدىرنىدە دىشىنى
سۇرى قالخىب ، دۇلائىدان آشاردى
بايدالارين سۇنى آشىب ، داشاردى

خجە سلطان عمە دىشىن قىساردى
 ملا باقر عم اوغلۇ تئز مىساردى
 تندىر يانىب ، تۈسىسى ائۇي باساردى
 چايدانىمىز ارسىن اوستە قايناردى
 قۇورقامىز ساج اىچىنده اويناردى

بۇستان پۇزوب ، گتىردىك آشاغى
 دۇلدۇرىدىق ئۇدە تاختا-طاپاغى
 تندىرلەدە پېشىردىك قاباغى
 اۋزۇن ئىببۇ ، توخوملارين چىتداردىق
 چۇخ يئمكدىن ، لاپ آز قالا چاتداردىق

ورزغان نان آرموت ساتان گلنده
 اوشاقلارين سىسى دوشىرىدى كىنده
 بىزدە بوياننان ائشىدىب ، بىلندە
 شىلاق آتىب ، بىر قىشقىرىق سالاردىق
 بوغدا وئرىب ، آرموتلارдан آلاردىق

میرزاتاغى نان گئچە گئىتىدىك چايا
 من باخىرام سئلەدە بۇغولموش آيا
 بىردىن ايشيق دوشىدى اوْتاي باخچىيا
 اى واى دئىك قورددى ، قئيتىدىك قاشدىق
 هئچ بىلە دىك نە وقت كۇللو كدىن آشدىق

حیدربابا، آنجلارون اوجالدى
 آمما حئىيف، جوانلارون قوجالدى
 تۈخلىلارون آرىخلىب، آجالدى
 كۈلگە دېندى، گۇن باتدى، قاش قىلدى
 قوردون گۈزى قارانلىقدا بېرلدى

اشىيتىمىشىم يانىر آللاد چىراڭى
 دايىر اوْلوب مسجدىزۇن بولاغنى
 راحت اوْلوب كىدىن ائۋى، اوشاغنى
 منصورخانىنلى-قولى وار اوْلسون
 هاردا قالسا، آللاد اوْنا يار اوْلسون

حیدربابا، ملا ابراهيم وار، يا يۈخ؟
 مكتب آچار، اوخور اوشاقلار، يا يۈخ؟
 خىمن اوستى مكتبى باغلار، يا يۈخ؟
 مندىن آخوندا يىتىرسىن سلام
 ادبلى بىر سلام مالاكلام

خىچە سلطان عمە گئدىب تېرىزىھ
 آمما، نه تېرىز، كى گلمىمير بىزىھ
 بالام، دورون قۇياخ گئدالاخ ائممىزىھ
 آقا اولدى، تو فاقىمىز داغىيلدى
 قۇيون اولان، ياد گئدوپن ساغىيلدى

حیدرپا با ، دۇنیا يالان دۇنیادى

سليماننان ، نوحدان قالان دۇنیادى

اوغول دۇغان ، دردە سالان دۇنیادى

ھر كىمىسىھە ھر نە وئريپە ، آلىبىدى

افلاطوننان بىر قورى آد قالىبىدى

حیدرپا با ، يار و يولداش دۇندۇر

بىر-بىر منى چۈلەدە قۇيوب ، چۈندۈر

چشمە لريم ، چىراخلاريم ، سۈندۈر

يامان يئرددە گۈن دۇندى ، آخشام اولدى

دۇنیا منه خرابە شام اولدى

عم اوْغلىيان گىئدن گئجه قىيچانغا

آى كى چىخدى ، آتلار گىلدى اوْينانغا

دىرىماشىردىق ، داغلان آشىردىق داغا

مش ممى خان گؤى آتىنى اوْيناتدى

تەنگىنى آشىردى ، شاققىلداڭدى

حیدرپا با ، قره كۈلون درەسى

خىشكىنابىن يۈلى ، بندى ، بىرەسى

اۇزدا دۇشەر چىل كەلىكىن فەسى

اۇردان گئچە يوردو مووزون اۆزۈنە

بىزدە گئچەك يوردو مووزون سۈزۈنە

خشنابى يامان گونه كيم سالىب ؟

سيدلردن كيم قيريليب ، كيم قاليب ؟

آميرغفار دام-داشينى كيم آليب ؟

بولاخ گنه گلىب ، گؤلى دولدورور ؟

ياقورو يوب ، باخچالارى سولدورور ؟

آميرغفار سيدلرین تاجييدى

شاهلار شكار ائتمە سى قيقاجييدى

مەرده شيرين ، نامerde چۈخ آجييدى

مظلوملارين حقى اوستە آسەرى

ظالم لرى قىليش تكين كىسىدى

مېر مصطفا دايى ، او جابۇي بابا

ھيكللى ساققاللى ، توْلىتۇي بابا

ائىلدەرى ياسى مجلسىنى تۇي بابا

خشىنابىن آبروسى ، آردىمى

مسىدلرین ، مجلسلىرىن گۈركەمى

مجدالسادات گۈلدى باغلار كىمى

گۈرۈلدەرى بولوتلى داغلار كىمى

سۆز آغزىندا ارىپىدى ياغلار كىمى

آلنى آچىق ، ياخشى درين قاتاردى

ياشىل گۈزلەر چىراغ تكين ياناردى

منيم آتام سفره لى بير كيشىيىدى
 ائل اليىندن تو تماق اوْنون ايشىيىدى
 گؤزلىرىن آخره قالميشىيىدى
 اوْننان سۇرا دۇرگە لر دۇنوبىلر
 محبىتىن چىراخلارى سۇنوبىلر

مېرىصالحىن دلى سۇلوق ائتمەسى
 مېرى عزىزىن شىرىن شاكسى گئتمەسى
 مېرىمدىن قورولماسى ، بىتىمەسى
 ايندى دئىشك ، احوالاتدى ، ناغىيلدى
 گئچدى ، گئتدى ، ايتدى ، باتدى ، داغىيلدى

مېرى عبدۇلۇن آيناداقاش ياخماسى
 جۈجىلرېندن قاشىنىن آخماسى
 بۇيلانماسى ، دام-دوواردان باخماسى
 شاه عباسىن دۇربۇنى ، يادش بخىر !
 خشگنابىن خوش گۇنى ، يادش بخىر !

ستارە عمە نزىكى لرى ياپاردى
 مېرقادر دە ، هەرم بىرىن قاپاردى
 قاپىپ ، يئيۇب ، دايچاتكىن چاپاردى
 گولمە ليدى اوْنون نزىكى قاپىپاسى
 عمە مىيندە ارسىينىنىن شاپىپاسى

حیدربابا، آمیر حیدر ئئینىيۇر؟

يقين گنه سماوارى قئينىيۇر

دای قوجالىب، آلت انگىن چئينىيۇر

قولاخ باتىب، گۈزى گىرىپ قاشينا

يازىق عەمە، هاوا گلىب باشينا

خانم عەمە ميرعبدولۇن سۆزۈنى

ائشىدندە، اىه ر آغز-گۈزۈنى

مەلکامدا وئر اوْنون اۆزۈنى

دعوالارين شوخلۇغىلان قاتاللار

اتى يئيوب، باشى آتىب، ياتاللار

فضە خانم خشگىنابىن گۈلبىدى

آمیر يەھىا عمەزىنون قولبىدى

رۇخسارە آرتىستىدى، سۆگۈلبىدى

سېيد حسین، مير صالح يانسىلار

آمیر جعفر غىرتلى دىر، قان سالار

سحر تىزدن ناخىر چىلار گلەردى

قوْيون-قوزى دام باجادا ملەردى

عەمە جانىم كۈرپە لرىن بىلەردى

تىنديرلىرىن قۇزاناردى توسىسى

چۈركلىرىن گۈزل اىيى، ايسىسى

گؤيرچىنلر دسته قالخىب ، اوچاللار
 گۇن ساچاندا ، قىزىل پرده آچاللار
 قىزىل پرده آچىب ، بىغىب ، قاچاللار
 گۇن اوجالىب ، آرتار داغىن جلالى
 طبيعتىن جوانلانار جمالى

حيدربابا ، قارلى داغلار آشاندا
 گئجه كروان يوْلۇن آزىب ، چاشاندا
 من هار داسام ، تهراندا يا كاشاندا
 او زاقلاردان گۈزۈم سېچر اونلارى
 خيال گلىب ، آشىب ، گئچر اونلارى

بىر چىخىئىدىم دام قىب نىن داشينا
 بىر باخىئىدىم گئچمىشىنە ، ياشينا
 بىر گورئىدىم نە لر گلمىش باشينا
 مندە اونون قارلارىلان آغلاردىم
 قىش دۇندوران اوركلى داغلاردىم

حيدربابا ، گول غۇچەسى خىنداندى
 آمما حئيف ، اوْرك غذاسى قاندى
 زندگانلىق بىر قارانلىق زىنداندى
 بو زىندانىن درېچە سىن آچان يوْخ
 بو دارلىقدان بىر قورتولوب ، قاچان يوْخ

خىدرىپا با گؤيلر بۇتۇن دوماندى
گونلاريمىز بىر-بىرىيىندن ياماندى
بىر-بىرۇزدىن آيرىلمايون ، آماندى
ياخشىلىقى اليمىزدىن آلىپلار
ياخشى بىزى يامان گۇنە سالىپلار

بىر سۇرۇشون بو قارقىنەمېش فلكىدىن
نه اىستىيۇر بۇ قوردوغۇ گلکىدىن ؟
دېنە گىچىرىت اولدازلارى الڭدىن
قوۇي تۈكۈلسۈن ، بو يئر اوْزى داغىلىسىن
بو شىطانلىق قورقوسى بىر يىغىلىسىن

بىر اوچئىدىم بۇ چىرىپىستان يئلىنىن
باڭلاشئىدىم دانغان آشان سېلىنىن
آڭلاشئىدىم اوزان دوشۇن ئەلىنىن
بىر گۈرئىدىم آيرىلىقى كىيم سالدى
اۇلکە مىزىدە كىيم قىرىپىلدى ، كىيم قالدى

من سنون تك دانغا سالدىم نەفسى
سنده قىئىتر ، گۈپىلە سال بوسسى
بايقوشوندا دار اوْلماسىن قەفسى
بوردا بىر شئر داردا قالىب ، باغىرير
مروت سىز انسانلارى چاغىرير

حیدربابا ، غىرت قانون قايىاركىن
 قره قوشلار سىن قوپۇپ ، قالخاركىن
 او سىيلدىرىم داشلارىيان اويناركىن
 قوزان ، منىم همتىمىي اوردا گئر
 اوردان آيىل ، قامتىمىي داردا گئر

حیدربابا . گئجه دورنا گئچنده
 كوراڭلۇنون گۈزى قارا سىئچنده
 قىر آتىنى مىنېب ، كسىب ، بىيچنده
 مندە بوردان تىز مطلبە چاتمارام
 ايوز گلىب ، چاتميونجان ياتمارام

حیدربابا ، مرد اوڭوللار دۇنگىيان
 نامىدلرىن بوروتلارين اوڭىيان
 گدىكلەدە قوردلارى توت ، بۇنگىيان
 قۇي قوزولار آيىن-شايىن اوْتلاسین
 قوْيىنلارون قويروقلارين قاتلاسین

حیدربابا ، سىن گؤيلۇن شاد اوْلسون
 دۇنيا واركىن ، آغزون دۇلى داد اوْلسون
 سىن گئچن تانىش اوْلسون ، ياد اوْلسون
 دىنه منىم شاعر اوْغلۇم شەھرىyar
 بىر عمر دۇر غم اوْستۇنە غم قالار

خان ننه

خان ننه حایاندا قالدین

بئله باشیوا دولانیم

نئجه من سنى ایتیردیم ؟

دا سنین تایین تاپیلماز

سن اولن گون عمه گلدى

منى گە تدى آیرى گندە

من اوشاق نه آنیبايدیم ؟

باشیمى قاتىب اوشاقلار

نئچە گون من اوردا قالدیم

قاپیدىب گلندە ، باخدىم

نە اوژون ، نە يئرین وار

حانى خان ننه م ؟ سوروشدوم

دئدiele ر كى : خان ننه نى

آپارىبلا كربلايى

كى شفاسىن اوردان آلسىن

سفرى اوژون سفردىر

بىر ايکى ايل چىرىنىجە

نئجه آغلارام يانىخلە

نئچە گون ائلە چىغىردىم

كى سە سىيم سىنه م تو تولدى

او من او لماسام يانىندا

ازو هئچ يئرە گئدە نە ز

بو سفر نولوبدو من سىز

ازى تى قويوب گئىبىدى ؟

حامیدان آجىغ ائدە ركە ن
حامىيىا آجىخلى باخدىم
سوئرا باشلادىم كى : من ده
گئدىرە م اوئون دالىنجا

دئدiele ر سنين كى تئزدى
امامىن مزارى اوستە
اوشاغى آپارماڭ اولماز
سن اوخى قرآنى تئز چىخ
سن اونى چىخىنجا بلە
گە لە خان ننه ن سفردە ن

تە لە سىكە راوانلاماقدا
اوخويوب قرآنى چىخدىم
كى يازىم سنه : گە ل ايندى
داھا چىخمىشام قرآنى
منه سووقە ت آل گلنده
آما ھر كاغذ يازاندا
آقامىن گۈزو دولاردى
سنده كى گلىب چىخىمادىن
ئىچە ايل بو اينتىطارلا
گونو ، هفتە نى ساياردىم
تا يواش يواش گۈز آچدىم
آنلادىم كى سن اۇلوبسە ن

بىلە بىلمىيە هنوزدا
اورە گىمدە بىر ايتىكە وار
گۈزوم آختارار ھمىشە
نە ياماندى بو ايتىكلە ر

خان ننه جانیم ، نولئیدى

سن بىردى من تاپايدىم

او آياقلار اوسته ، بىردى

دؤشە نىب بىر آغلابايدىم

قولى حلقە سالمىش اىپ تە كى

او آياغنى باغلابايدىم

كى داحا گئدە نمىئىدين

گئچە لە ر ياتاندا ، سن دە

منى قويىنۇوا آلاردىن

ئئچە باغرىبوا باساردىن

قولون اوسته گاه سالاردىن

آجى دونيانى آتاركە ن

ايكمىز شىرىن ياتاردىق

يوخدادا لولۇ ئاتاركىن

سنى من بە لە شدىرىھ ردىم

گئچەلى ، سو قىزدىراردى

اۋزووى تمىزلى يە ردىن

گئنە دە منى اۋپە ردىن

ھەچ منه آجيقلامازدىن

ساواشان منه كىيم اولسون

سن منه حاوار دوراردىن

منى ، سن آنام دؤيە ندە

قاپىب آرادان چىخاردىن

اڭله ايستىليك او ايستە كى

داحا كىمسە دە اولورمو؟

اورە گىيم دئىير كى : يوخ يوخ

او ده رين صفالى ايسته ك
سنيله گئديب توکه ندي

خان ننه ، اوژون دئييردين
كى : سنه بېشتىدە الله
وئرە جە كە نە ايستىيورسە ن
بو سۈزۈن يادىندا قالسىن
قولۇنو اوژون وئرىپسە ن

اڭلە بىر گونوم اولورسا
بىلىسە نە ايستە رەم من ؟
سۈزۈمە سدرست قولاق وئر
سە نە ايلن اوشاقلىق عهدىن

خان ننه آمان ، نولئىدى
بىر اوشاقلىقى تاپايىدىم
بىر دە من سنه چاتايىدىم
سنيلە نە قوجاقلاشايىدىم
سە نىلە ن بىر آغلاشايىدىم
يئىنيدە اوشاق اولوركە ن
قوجاگوندا بىر ياتايىدىم
اڭلە بىر بېشتىدە اولورسا
داحا من اوز الله هىمدان
باشقابىر سئى ايستە مە ز دىم

تبريز _ شهريار يئتمىش ياشىندا

فۇرۇدىن ٥٥

تۈركۈن دىلى

تۈركىن دىلى تى سئۇگىلى ئىستېتلى دىل اولماز
اوزگە دىلە قاتسان بۇ اصىل دىل اصىل اولماز

اۆز شعرىنى فارسا عربە قاتماسا شاعير
شعرى ئىشيدىنلار اوخيانلار كسىل اولماز

فارس شاعيرى چوخ سۈزلەينى بىزدن آپارمىش
صابر كىمى بىر سفرە لى شاعير پخىل اولماز

تۈركۈن مىتلۇ فولكلورى دنيادا تى دىر
خان يورقانى كند ايچەرە مثل دىر مىتىل اولماز

آذىر قوشونى قىصر رومى اسىر ائتمىش
كىسرى سۈزىدىر بىر بىللە تارىخ ناغىل اولماز

پىشمىش كىمى شعرىن دە گىرگە داد دوزى اولسىن
كند اھلى بىلەر لى كى دۇشابسىز خشىل اولماز

سۈزلەدە جواھىر كىمى دىر اصلى بدل دن
تشخيص وئرن اولسا بۇ قدر زېر - زىبىل اولماز

شاعير اولا بىلمىزىن ، آنان دوغىماسا شاعير
مسن سن ، آبالام ، هر سارى كۈيىنگ قىزىل اولماز

چوخ قىىسسا بوى اولسان اولسان جىن كىمى شىطان
چوخ اوزون اولما كى اوزون دا عقىل اولماز

مندن ده نه ئاليم چىخار اوغلوم نه قىصاص چى
بىر دفعه بونى قان كى اىپك دن قزىل اولماز

آزاد قوى اوغول عشقى طبيعتىدە بولونسىن
داغ - داشدا دوغولموش ده لى جىران حمىل اولماز

اينسان اودى دوتسىن بولىلى خلقين اليىندىن
آللاھى سۈرسىن ، بئله اينسان ذليل اولماز

چوخ داکى سرابون سوپىن وار ياغ - بالى واردىر
باش عرشە ده چاتدىرسا ، سراب اردبىل اولماز

ملت غمى اولسا بولۇجۇقلار چۈبە دۇنمز
اربابلار يېمىزدان دا قارىنلار طبىل اولماز

دوز واختىدا دولار تاختا تاباق ادویه ايلە
اوندا كى نە م سانجىلانار زنجفىل اولماز

بو «شهريار» يىن طبعى كىمىن چىممە لى چشمە
كۈثر اولا بىلسە دئميرم ، سلسېل اولماز

بېجىت ئاباد خاطره سى

اولدوز ساياراتق گۈزلە مىشىم ھر گئچە يارى
گئچ گلمە دە دىرى يار ، يئنە اولموش گئچە ، يارى

گۈزلەر آسىلى ، يوخ نە قارالتى ، نە دە بىر سىن
باتمىش قولاغىم ، گۈر نە دؤشورمكده دى دارى

بىر قوش آيىغام سؤيلىيە رە كە ، گاھدان اىيىلەدەر
گاھدان اوئۇدا يېئل دىھ لاي لاي ھوش آپارى

ياتمىش هامى بىر الالاھ اوياق دىر داھا بىر من
مندىن آشاغى كىيمىسە يوخ اوندان دا يوخارى

قورخوم بىدى يار گلمىھ بىدىن يارىلا صبح
باڭرىم يارىلار ، صبحوم آچىلما ، سنى تارى

دان اولدوزى ايستر چىخا ، گۆز يالوارى چىخما
او چىخماسادا اولدوزو مون يۇخدى چىخارى

گلمز ، تانيرام بختىمى ، ايندى آنقارار صبح
قاش بئيلە آنقاردىقجا داھا باشدادا آنقارى

عشقىن كى قرارىندا وفا اولميا جاقمىش
بىلەم كى طبيعت نىھ قويىمۇش بو قرارى

سانكى خوروزون سۇن بانى خنجردى سۇخولدى
سېينە مەدە اورك وارسا ، كسىپ قىردى دامارى

ریشخندله قیرجاندی سحر ، سؤیله دی : دورما
جان قورخوسى وار ، هر کیم او توز میش بو قمارى

اولدوم قارا گون آیربلالى او ساري تئلدن
بونجا قره گونلردى ائدن رنگىمى سارى

گؤز ياشلارى هر يئردن آخارسا ، منى توشلار
دريايىه باخار بىلى دى چايلارين آخارى

از بس منى ياپراق كىمى هيچرانلا سارالدىب
باخسان او زونه سانكى قىزىل گولدى قىزارى

محراب شفقدم اۇزومى سجده ده گئردو
قان ايچەرە غميم يوخ ، او زوم اولسون سنه سارى

عشقى واريدى «شهربار» ين گوللى چىچكلى
افسوس قارا يئل اسدس خزان اولدى بھارى

ایمان مشتریسی

آمان آله یئنہ شیطان گلیب ایمان آپارا
قورویون، قویمايون ایمانوزی شیطان آپارا

منیم، اینسانلیغیمین گؤر نه حیصاری یا وادیر
کی گونوز غول بیابان گلیبر، اینسان آپارا

خرمنى ساققیزا وئردیک نه یامان چه رچى دى بو؟
ھى گلیر کندە بیزە درد وئرە درمان آپارا

چۈرك آلمىش الينه آج نئجه طاقت گتىسىن؟
اٹله بیل ياز گئجه سى قىز گلیب اوغلان آپارا

قانلى دېرناقلارىلان «اینگىلېس» ال قاتدى بیزە
باخىسان روس دا آرازدان كىچىر، ایران آپارا

قارا طوفان کى داخى خلقىلە شوخلوق اٹله مز
سئىن گرک ائل داغىدا، ائو بىخا، ایوان آپارا

بو قارانلىق گئجه لرده قاپىمېز پىس دوگونور
نە بىلىم بلکە اجل دېر دايانيب جان آپارا

آناما سؤيلە يىين اوغلۇن يىيغىلىب سنگىدە
تئللىرين باس ياراما قويما منى قان آپارا

سلقلى اوغرۇ تاپىلىمىشسا بو باشسىز يئردى
«شهريار» دان دا گرک بىر دۇلو دىوان آپارا

ياتا بىلەمە يېرىم

بو گئچە من كى ياتا بىلەمە يېرىم
باشى باشلارە قاتا بىلەمە يېرىم

يوخسوزلوق منى قاتلاشدىرىدى
من بو نامىرە باتا بىلەمە يېرىم

اوغرى قالدىرىدى قازان قابلامانى
كىيم ال آتسىين حاجات؟ بىلەمە يېرىم

اوغرۇنىن كىيم يېتىرىيې اوُمباسىينا
زىخلىا بىر زوپاتا بىلەمە يېرىم

آيليق آلدوق ، كىيرا وئردىكە گئتدى
نه يئىيە كە اى واى آتا! بىلەمە يېرىم

دە دە مىيز يوخ كىيمە چىمك باراتى
كىيمى سالماخ باراتا بىلەمە يېرىم

جىبە دە قالمىشىسادا بىر بئش ماناتىم
نه آلىم بئش ماناتا بىلەمە يېرىم

دە لى شىطان دئىرى يورقانى سات
قىشىدى ، يوقاندى ، ساتا بىلەمە يېرىم

قار دئىپەر گل كىيشى سن پامبۇغ آتاق
كىيشى ! من پامبۇق آتا بىلەمە يېرىم

ھى گلېب مندن آلىرلار شىتىلى
كىم سالىب مازى ماتا بىلەمە يېرم

زىندىگانلىق قوراتا بىر شئى اوlobe
نە يە لازىم قوراتا بىلەمە يېرم

بىر سوموک دىر كى بوغمازلاردا قالىب
كىم آتا، يَا كىم اوتا؟ بىلەمە يېرم

قار ياغىشدا бо نە قوندوم كۈشۈم؟
نېھ دوشدوک بو اوتا بىلەمە يېرم

بو كىتابلار اۇزى بىر آت يوكى دىر
بونى كىم چاتسىن آتا بىلەمە يېرم

چايسيزام تاپمئيرام چاي پاكاتىن
نە گلېب بو پاكاتا بىلەمە يېرم

ھى سوپوقدان قوروپوب بىگ دورورام
كىمدى يىئنگە موشاشا بىلەمە يېرم

ال كى دوتمور يازام ال تاپماقدا
قلەمە يَا داواتا بىلەمە يېرم

گئچە مىز صبح اولاچاق؟ يَا هله وار؟
باخىرام ھى ساعاتا بىلەمە يېرم

قوش اوچار، آمما نه درمان ائله مگ
داش ده گن قول قاناتا بیلمه بیرم

آى قاداش لار! منه بیر ال يئتیرون
یوک آغیرلاشدی چاتا بیلمه بیرم

طبع شعریم دایانیب سونجوق آتیر
منده کى سونجوق آتا بیلمه بیرم

شاپ اوغان

شاپ اوغان گۈرۈم اللاه سنه وئرسىن بىرىت
قوى اوئىن ياخشى النسىن ، خميرين للنسين

چوخ پېشىر ياخشى پېشىر گۈيده فيرىلات كوره گى
منبر اوستە چۈرگىن قوى قالانىب تىللنسىن

تندىرىن طور تكىن عرشىدەن آلسىن ايشيقى
ارسىنون بئيرق احرار تكىن مىللنسىن

كاسىبىن قىسمتى يوخ ياغلى پلو دوشلە ماغا
بو ياوان سنگى بىر قوى ساحالىب سئللنسىن

غىرتىن قوربانى سەن مشتىرىنى تئز يولى سال
اڭل اىچىننە ياراما زآرواد اوشاق وئللنسىن

قوى ايکى رىاللىغى ساتسىن خوزئىن بىر ماناڭا
دىشى دوشموش قوجانىن آنۇرى ندىر دىللنسىن؟

اوُ منىم شعريمه چوخ مايل اولان وردسته
دئنه: شاعير چوره گى قوى قورو سون گللسىن

من لېغىرسا يئىيە بىلىسم دە فلوس لازىم او لار
بو سوسوز باغچا نە لازىم بو قدر بئللەينسىن؟

سارى يازلىقدان اولان گللى قىزازمىش سنگى
گرگ آغزو ندا ارىك تىك ازىلىب هللنسىن

تهرانین غیرتی يوخ «شهریاری» ساخلاماقا
قاچمیشام تبریزه قوى ياخشى يامان بلنسین

باغچامیز فاسید اولیبے هر گول اکرسن آچماز
یئری داشلیق دی گرک توپراقى غربىللنسین

مدعاسى چوخ اولان طبل تەن پر بادوخ
نئيلە يك ضرناچىنین بورنى گرک يئىللنسين

بو گيجللنمه دە ن آى چرخ فلک سندە يوروول
بو حياسيز گونه گۆزلەر نە قدر زىللنسين

سعدى نين باغ گولىستانى گرک حشرە قده ر
آلماسى سللە لە نىبە خرماسى زىبىللنسين

لعت او باد خزانە كى نىظامى باغيىنин
بىر ياوا گلبىرىن قويىمادى كاكللننسين

آرزو جلگە لريندە بىز اكن مزرعە لر
دىھ سن ساقە لە نىبە، قوى هله سونبوللنسين

قصه چوخ، قافيه يوخ، آختاريرام تاپميورام
يئريدىر «شهریار» ين شعرى دە تنبىللنسين

تبریز - تىير ماھ ١٣٣٧

گئتمه ترسا بالاسى

اذن وئر توى گئجه سى من ده سنە دايە گليم
ال قاتاندا سنە مششاطە، تماشايە گليم

سن بو مكتاب گئجه سى سئيرە چيغان بير سرو اول
اذن وئر، من ده دالونجا سورونىب سايە گليم

منه ده باخدىن او شىلا گؤزولە، من قاراگون
جزئتىم اولمادى بير كلمە تمنتايە گليم

من جىنمده ده باش ياسىسقا قويسام سىليلە
ھەچ آييلمام كى دوروب جىنت مأوايە گليم

نە قارنىيندانا سنە ئىكىز اولسايدىم اگر
ايستە مزدىم دوغولىب بير ده بو دنيايە گليم

سن ياتىب جىنتى روپىادە گۈرنە گئجه لر
من ده جىنت ده قوش اوللام كى او روپىايە گليم

قىتلېغ ايللر يائىشى تك قورئىيب گۈز ياشىمierz
كوى عشقوندە گرک بىر ده مثلىيە گليم

سن ده صحرايە مارال لار كىمىن بير چىخ نولى كى
مندە بير صىدە چىخانلار كىمىن صحرايە گليم

آللاهوندان سن اگر قورخمئىوب اولسان ترسا
قورخورام مندە دئنib دين مسيحايە گليم

شیخ سنغان کیمی دونقوز او تاریبے ایللرجه
سن بیر گئرمک ایچون معبد ترسایه گلیم

یوخ سنم آنلامادیم، آنلامادیم، حاشا من
بوراخیم مسجیدیمی سنله کلیسا یه گلیم

گل چیخاق طور تجلایه سن اوں جلوه ئی طور
من ده موسى کیمی اوں طور تجلایه گلیم

شیردیر «شهریار»ین شعری، الیندە شمشیر
کیم دئیه ر من بئله بیر شیریله دعوا یه گلیم

آذر آین ۱۳۵۳

پروانه و شمع

برق او لمادی قیزیم گنجه یاندیردی لاله نی
پروانه نین او دم ده باخیردیم اداسینه

گوردوم طواف کعبه ده یاندیقجا یالواریر
سؤیلور: دؤزیم نه قدر بو عشقین جفاسینه؟

یا بو حجاب شیشه نی قالدیر کی ساورولوم
یا سؤندوریب بو فتنه نی باتما عزاسینه

باخدیم کی شمع سؤیله دی ای عشقه مدعی
عاشیق هاچان او لیب یئنه اوز مدعاسینه

بیر یار مه لقادی بیزی بئیله یاندیران
صبر ائیله یاندیران دا چاتار اوز جزا سینه

آمما بو عشق آتشی عرشی دی، جاندا دیر
قوی یاندیریب خودیشی یئتیرسین خدا سینه

نم باسدى قلىانىمى

قىشىن قره قىيىدى، آلىب منىم جانىمى

خورتدان دئىيب قوجالىق، كسىب منىم يانىمى

بو سىكاردا زە لى تك، دوشوب منىم جانىما

دوداق دوداقه قويوب، سورور منىم قانىمى

سازاق سازىن قوراراق، قولاخدى سانكى بورور

چكىبدى اىپلىگىمى، قىرىبدى قىطانىمى

يئنه قىشىن قوشونى، پايز مارشىن چالاراق

كردىمده وارسا بىچىر، لاله مى رىحانىمى

«اوشودوم ها اوشودوم!» دئىير منىم دردىمى

كورسو تووين ايتيرىب، آختارىر درمانىمى

پايزلامىش زمى يم، وريان منه نه گرك

دئنرگە دئندرە جك، دئندوكجه وريانىمى

قوى چالخاسىن بىزى بو، زمانه نئھرە كىمى

منىم سودوم چورو بىب، تورشاشىن آيرانىمى

هنر دىلىن، قلمىن، اىشدن سالان منى ده

ايىشدن سالىب ايتيرىب پاك آدىمى سانىمى

حيدربابا يولى تك يول باغلانىب اوزومە

آوچى فلڭ آولا يىب، سورو يىلە جئيرانىمى

نازلى ياريم گئده لى، سؤنوب منيم چيرانغىم
خان وارسادا نه كارى، ائوين كى يوخ خانىمى

يئتىم تك اوز گۈزىمى نىبىت باسىب، باساجاق
يامان قارىشدىر اجاق، سلقە مى سەممانىمى

نه دىز واركى سورونىم، نه اوز وار كى قايىدىم
نه يوڭ قالىب، نه يابى، سويوبلا كروانىمى

ائىلن منى قوجالىق آزقىن سالىب، سالاجاق
ايتىردى تېرىزىمى، او دوزدى تەرانىمى

بىزىم ده چايخانامىز چاي توكرك قوناقا
دولدوردى زىداب ايله، منىم ده فنجانىمى

قليانلا «شهريار» يم غمى قالدير باقالىم
من ده خورولدا ديرام، غم باسى قلىانىمى

مهر آيى ۱۳۵۹

بلالى باش

يار گونومى گئى اسکىيە دوتدى كى دور منى بوشما
جوتچى گۈرۈبسن اوڭوزه، اوڭوز قويوب بىزىو و قوشما

سن اللىنى كېچىپ ياشۇن، من بىر او تۈز ياشىندا قىزى
سۈيىلە گۈرۈم او تۈز ياشىن نە نسبتى اللې ياشا

سن يېرە قويىدون باشۇوى من باشىما نە داش سالىم
بلكە من آرتىق ياشادىم نئىلە مە لى دئىيم: ياشا

بىر دە بلالى باش نچون يانىنا سوپورگە باغلاسىن؟
بئر كى باشا قوييان گىركە، بئر كونە دە بىر ياراشا

بىر دە كېين كسىلمە هيش، سن منه بىر سۈز دئمە دىن
يوخسا جهازىمدا گىركە گلىئىدى بىر حوققا ماشا

دئىيم قضا گلىيب تاپىپ، بىر ايشىدى اولىيپ كېچىپ
قوربانام او آلا گۈزه، حيرانام او قلم قاشا

منكە اوزىمده بىر گوناھ گۈرمە يىرم چارە ندىر؟
پيس بشرىن قايداسىدىر، ياخشىنى تاپسا دولاشا

دوستا مرووت ائتمە لى، دوشمنىلەن كېچىنەمە لى
قايدا بودىر، حىيفە دگىل بىر يولون آزىب چاشا؟

من دە سىن داي اوغلۇو وام، سن دە منىم بىبىم قىزى
گئيول باخىرسا گونشە، گۈزدە گىركدىر قاماشا

ايندي بيزيم مارال كيمى، اوچ بالاميز واردى، گرگ
آتا-آنا ساواشسادا بونلارا خاطير باريشا

هر كيشى يه عيالى ده، اوز جانى تك هئروكله نيب
هدىه ده اولماز ايله سين، عيالى قارداش قارداشا

بو دنيا بير يول كيميدىر بيز آخرت مسافرى
كجاوه ده هاماڭش گرگ اوز هاماشىلن ياناشا

آخرتى اولانلارين، دنياسى غم سىز اولمىئوب
سئل دى گلر آخار كىچر، آمما گرگ آشىب داشا

مثل دى: «يئر كى به رك اوڭلور اوڭوز اوڭوزدن اينجىبىر»
هى دارتىنibىپ اپىپىن قىرا يولداشىلان بير ساواشا

بيزيم ده روز يىگاريميز ياماندى، بيز ده عىب يوخ
بلكە وظيفە دىر بشر قونشولارىنان قونوشما

حق حيات يوخ داها بيزلره، چؤخ بؤيوك باشى
زىندانىمизادا حققىمierz، بير باجا تاپساق، تاماشا

آمما اونون شماتتى، آللaha خوش گلمىوبىن
گئتدى منىم حياتىمى ووردى داشا چىخدى باشا

ايمانله گئتدى

يىغدى خير و بركت سفره سين، احسانله گئتدى
امن_امانلىق دا يوكون باغلادى، ايمانله گئتدى

بىگ_خان اولماز سا دئىه ر دىك او لاجاق كندىمiez آباد
او خراب كىتىدە، و لاكن ائلە بىگ_خانله گئتدى

سيلو دايىر اولالى، هر نه دگيرمان يىغىشىلدى
آمما خالص_تميز اونلاردا دگيرمانله گئتدى

مستبد سلطانى سالدوق، كى او لا خلقىمiez آزاد
سونرا با خديق كى آزادلىق دا او سلطانله گئتدى

بىر (بلى قربان!) اولوب ايندى بىزە مىن بلى قربان
آمما خلعت وئرن او بىر بلى قربانله گئتدى

دوز مسلمانه دئيردىك قولانى توكلودى بدېخت
ايندى باخ گئركى او دوزلوكده مسلمانله گئتدى

وئرمه (صابر) دئى، او دولما فسىنجانى آخوندا
آغزىمiez داندا داد، او دولما فيسىنجانله گئتدى

دئى اينسانىمiez آزدىر هامى اينسان گرك او لىسون
آمما اينسانلىغىمiez دا او آز اينسانله گئتدى

بو قدر دفتر و اسناد لە، بىر حقە چاتان يوخ
حق وئرنلر (پىتىگى) ميرزا قلمدانله گئتدى

بیزه بیر دین قالا بیلمیشدى میراث بیردە بو ایران
دین گئندنده دئى: تك گئتمە رم ایرانله گئتدى

ابسته ديك قانلا يوواق او لكه ميزين لكه سين، آما
او لكه ميز خالىص او زى لكه اولوب قانله گئتدى

يورقانى اوغرى قاپاندا، دئى ملانصرالدين:
نىئىلە سين چىلىپاگىيدى، اوغرى دا يورقانله گئتدى

هاوا اينسانى بونغور باش باشا گاز كربنيك او لموش
يئل ده اسمير، ائله بىل يئل ده سليمانله گئتدى

سو كرج ده ن «كلور» ايله گلى بو پاسلى دميردە
گؤره سن شاه سويى تك چشمە نه عنوانله گئتدى

توركى او لموش قدغن ديوانيمىزدان دا خبر يوخ
«شهريار» ين ديلى ده واي دئيه، ديوانله گئتدى

جان آلير ايندي

شيطان توکه دېبې ايمانيزى، جان آلير ايندى
آللاهدان آلان جانيزى، شيطان آلير ايندى

قرآنىزى سلطانلە ئالمىشدى اليزدن
سلطانى دە ياپسىن، الله قرآن آلير ايندى

سلطانىن اليلە آلېب ئانجاق، نە كە وارين
بىردىن (نە كە وارين!) دئىيە سلطان آلير ايندى

باخ اوز بالاسىندان كى دوغوب قانلا بئجرتىميش
چۈنۈوش نىچە مىن نىشتىر ايلەن قان آلير ايندى

نايىيت سول اليلە نە زيان وورسادا سابيق
چۈنۈوش ساغ اليلە، اوغا تاوان آلير ايندى

بىر عددە موجاهيد دى بو ميداندا مسللم
بىر عددە دە شيطان دى كى ميدان آلير ايندى

بىر عددە (ساواك) نامىلە اينسانلارى قىردى
بىر عددە دە اينسان، ساواك عونوان آلير ايندى

ايىمان آلاراق، عنوانى شيطانىدى، لاكىن
جان آلمادا، عنوان مسلمان آلير ايندى

سابق چتىش ئالمىشسادا ايمانلارى الدن
افسوس او خويوب جانلارى آسان آلير ايندى

بو تايدا سهند اولدو دئمك راحيم او تايدا
دلان اجل پيللانىب اينسان آلىر ايندى

قوى «شعرىار» يىن مىراسى تكرار اولور اولسون:
شىطان توگه دىب ايمانىزى جان آلىر ايندى

آغىز يئميشى

بىر گون آغىز قالى بوش، بىر گون دولى داد اولى
گون وار كى هئچ زاد اولماز، گون وار كى هر زاد اولى

بختىن دورا باخارسان، ياللار قوهوم قارداش دى
آمما بختىن ياتاندا، قوهوم قارداش ياد اولى

چالىش ادین گلنده، رحمت او خونسىن سنه
دنىادا سىندن قالان آخىردا بىر آد اولى

گؤردون اىشىن اگىلدى، دورما، أكىل گۈزدن ايت
دوستون گۈرە ر دارىخار، دوشمن گۈرە ر شاد اولى

دانيا نه يالان تاپماجادي؟

ايل گئچدى باهار اولدى خبر يوخ گولوموزدن
گول آچمادى، قوزانمادى سىن بولبولوموزدن

بايرام گونوموز ياسلى گۈرۈشلە رله گئچركن
شادلىق نه او ماق بىز آيىميىزدان، ايليمىيزدن

تقويم آلا بىلەم الە گۈرۈدوم منه تقويم
گۈزدالىدى كى «تقويمى» دە گئتدى اليمىيزدن

بىز باغچامىزى بىللەي بىللىك؟ داها هيغەت
نايمىد اجلين بىللارى وورموش بىللىمىيزدن

«تقويمى» او لارداندى كى ياددان چىخا بىلمىز
ياددان نىچە چىخسىن آدى دوشمور دىلىمىيزدن

اڭل ايچره باشى بىر يېرە گاھدان او بىغاردى
او گئتدى بىغىنچاق دا بىغىشىدى ائلىمىيزدن

يولداش سپە لندى اڭلە بىل سام يئلى اسدى
سرسام دى قالان بىزلىرى بو سام يئلىمىيزدن

دانيا نه يالان تاپماجادي باش چىخاران يوخ
بىز باش تاپاق آنجاق، بو قوبۇل منقليمىيزدن

«تقويمى» كىمى دوز كىشى هيغەت تاپىلماز
بىر شمع دى كى كؤچدى بىزىم مەھفلىمىيزدن

اوچ نازلى بالا همسريله قاديلا باشسيز
يانساخدا اود ال چكميه جكدير كولوموزدن

بير (كافيه) اوندان باجاري يادگار اولسون
باش يولمادا بير تئلدي قالان ڪاڪلميزدن

اٿل بيرده دئسين: «سئل ساراني قاپدي قاچيردي»
آغلashدی بولودلاردا بو داشقين سئليميزدن

بير مزرعه دير «شهريار»ين عمرو، نه حاصيل
سئل، قويمورى بير چوپ ڏه قلا حاصيليميزدن

يار قاصدي

سن ياريمين قاصدي سن
اگلش سنه چاي دئميشم

خيالينى گۈندريپ دى
بسكى من آخ واي دئميشم

آخ!گئجه لر ياتمامىشام
من سنه لاي لاي دئميشم

سن ياتالى من گۈزومه
اولدوزلارى ساي دئميشم

هر كس سنه اولدوز دئيه
اوزوم سنه آى دئميشم

سندن سورا حياته من
شىرىندى سه زاي دئميشم

هر گۈزلدن بير گول آليب
سن گۈزله پاي دئميشم

سېين گون تك باتماڭىوي
آى باتانا تاي دئميشم

ايندى يايا قىش دئيرم
سابق قىشا ياي دئميشم

گاه طویووی یاده سالیب

من ده لى نای_نای دئمیشم

سونرا یئنه یاسه باتیب

آغلاری های_های دئمیشم

عمره سورن من قارا گون

آخ دئمیشم، واي دئمیشم

گۈزوم آيدىن

گۈزوم آيدىن، گورورم سئوگىلى قارداشلاريمى
باسمىشام باغريما اوز دوغما قارينداشلاريمى

آچمىشام قوللارى خاقىملە اوزوڭە حلقە سى تك
سالمىشام حلقە يە قىمتلى اوزوڭە قاشلاريمى

فلكىن چىخىنى سىندىرىمىشام اوّل داشدا
اتتىمەدە هله دە ساخلامىشام داشلاريمى

آچمىشام قرنىمېزىن باغلى قالان يوللارىنى
تاپمىشام يوز سنه غربتىدە كى يولداشلاريمى

بو سليماندى يانىمدا گۈرسىن من اينانىم؟
گاھ آچىب گاھ قىيرام گۈزلريمى، قاشلاريمى

يىغىشىن شىلىك ئىدە كى قرنىمېزىن بايرامىدىر
سيلى گۈزومدن بو يوز ايلدن برى گۈز ياشلاريمى

يوز ياشىم اولسادا اولسون يوخ اوزومدە قىريشىم
جاوانام، كىم نە بىلىر گىزىلە دىرم ياشلاريمى

قوچى قوربانلاريمى كىسى وطن اويناشىمېز
قانىمى خيرات ئىدە ركن يئدى بوز باشلاريمى

آنا اويناشىنى غىرت گۈزى گۈرسە كور اولور
من نە گۈزلە گۈرە بىللەم وطن اويناشلاريمى

گئدە لىم قاقيقاز اوشاقلارىنى تېلىل ائدە لىم

«شهريار» يم، دارا ساققالىمى، ساشلارىمى

قره باسدی حکایه نی

دونن گئجه جین لر قوشون چکدیلر
من قورخودان جینقريغيم چيختمادى

يورقان اوستن منه سيريخ چکدیلر
من ده کى سيرتىخ سيرىغيم چيختمادى

بىردىن دوروب جىرىخلارين چىخارتدىم
كىمىدى، دئسون من جىرىغيم چيختمادى

مجنون

مجنون ايله من مكتب عشق ايچره او خورديق
من مصحفى ختم ائتمي او وللليل ده قالدى

بير گون ده اشيتديك كه دوشوب چوللهه مجنون
وللليل اولوب وئردى جوانكن ده قوجالدى

بير گون ده خبر گلدى كه ولللييسى ايله
جان وئردى جهان ايچره يامان ولوه سالدى

چابالیر اور گے سینم ۵

آینایا باخاندا گئردومن سغقلیمه دن دوشوبدی
من که چوخ قوجالمامیشام، بیلمیرم ندن دوشوبدی

هنر اولسا روح جاواندیر، هله_ هله دوشگون اولماز
اوندا که گئردون دوشوبسن، بو نفیر بدن دوشوبدی

اورایا که سن گئدیرسن، قویولار آچیبیدی آغزین
شیطانین توری یامان دیر، هر گلیب گئدن دوشوبدی

نه قدر باشین سلامت، ال آیاقدا باشسیز اولماز
آیاغا دمیر دوشندہ، باشووا چدن دوشوبدی

قویودان که خلفه قازدین چیخا بیلمه سن سلامت
آدام اینجیدن بلایه، آدام اینجیدن دوشوبدی

چابالیر اور گے سینم ۵، باشی کسیلمیش تویوق تک
پیللہ نی چیخاندا گئردومن، سینه نفه دن دوشوبدی

سئرچہ دن سیچاندان آرتیق توری بیز قوراندا دوشمز
آمما شئر تورین قوراندا فیل یا کرگدن دوشوبدی

«شهریار» عدندن آیری، مرواری یئتیم قالاندا
یمن جنوبي دن ۵، باخاسان عدن دوشوبدی

اویون اولدوق

ایتیمیز قورد اولالى، بیزدە قاییتندیق قویون اولدوق

ایت ایله قول_بویون اولدوق

ایت الیندن قاییدیب، قوردادا بیرزاد بویون اولدوق

ایت ایله قول_بویون اولدوق

قوردموز دیشلرینى هى قارا داشلاردا ایتیلتى

قویونون دا ایشى بیتندى

سون، سوخولدى سوروویه، بیر سورونى سؤگدى داغیتى

اکیلیب، ایت گئدیب ایتندى

بیزدە باخدىق ایت ایله قول آراسىندا اویون اولدوق

ایت ایله قول_بویون اولدوق

صابرین خوروزی

صبح خیالیله، خوروزلاندی کن
من ده هوپوب تک بیر آغیز بانلاшим

قالمادی سالیم منه ده قول قاناد
بانلاماغین من ده دادین آنلاшим

جوچه لریم گلمه دیلر باغریما
آغريشی آلدیم یانیما یانلاшим

باخ نئجه حیوان ائله بیر لر من؟
من نئجه بو حیوانی انسانلاшим

عاقیل اولوب، عقل منی دانلادي
عاشق اولوب منده اوئی دانلاшим

ال آتیب آللاد اتگین دوت دئدی
گئر نئجه مشکل لری آسانلاшим

تهرانی، دجال منه تبریزله دی
من ده گلیب، تبریزی تهرانلاшим

قاپ قارا ظلمتے گئجه نی سیزلاییب
صبحه قدر سورساتی سەمانلاшим

خلقی اویاتدیم بو سینیق قلبیله
آللاها شیطانلاری، شیطانلاшим

کفر. مسلمانلارى گافرلە دى
من ده دئىم: كفرى مسلمانلادىم

شىر او لا من اىستە مىشىم ئلم ده ن
بىر پارا ئالىم لرى پئشمانلادىم

باخ كى خوروز تك آچىلاندا سحر
من ده آچىق سىسلە قوچاق بانلادىم

انس و جن

بار الها سن بیزه وئر بو شیاطین دن نجات
اینسانین نسلین کسیب، وئر اینسه بو جین دن نجات

بیزدن آنجاق بیر قالیرسا، شیطان آرتیب مین دوغوب
هانسى رویاده گؤروم من بیر تاپا مین دن نجات

بئش مین ایلدير بو سلاطینه گیريفtar او لموشوق
دین ده گلدی تاپماديق بیز بو سلاطین دن نجات

بیر يالانچى دين ده او لموش شیطانين بير مهره سى
دورو بير دين وئر بیزه، وئر بو يالان دين دن نجات

هر دعا شیطان ائدیر، دنيا اونا آمین دئیبر
قوى دعا قالسین، بیزه سن وئر بو آمین دن نجات

ارسينى تنديرلىرىن گۇودوشلارىن دا اويناير
كيمدى بو گۇودوشلارا وئرسىن بو ارسىن دن نجات

يا كرم قىل كىنلى شیطانين اليىدىن آل بیزى
يا كى شیطانين اوزون وئر بېرجە بو كىن دن نجات

اولدورور خلقى سورا ختمىن توتوب ياسىن اوخور
با الها خلقە وئر بو حقە ياسىن دن نجات

دینه قارشى (بابكى_افشىنى) بير دگان ائدیب
بار الها دينه بو بايدىن افшиين دن نجات

(ويس و رامين) تگ بيزى رسواي خاص و عام ائديب
ويس ده اولساق، وئر بيزه يا رب بو رامين دن نجات

شوروي دن ده نجات او مدقق كى بير خير اولمادى
اولماسا، چاي صاندېغىندا قوى ئله چىن دن نجات

من تو يوق تگ، اوز نىنيمده دوستاغام ايللر بۇيى
بير خوروز يوللا تاپام من بلکه بو نىن دن نجات

«شەرىار» يىن دا عزيزىم بير تو تارلى آھى وار
دوشمنى اھىمەن اولسون، تاپماز آھىندەن نجات

نئجه كئچدى عؤمرون؟

بىر اوشاقيقدا خوش اولدوم، اودا يئر_گؤى قاچاراق
خوش كيمى داغلار اوچوب، يئل كيمى باغلار كئچدى

سونرا بىردىن قاتار آلتىيندا قالىبە اوستومدن
دئىه بىلەم نە قدر سئل كيمى، داغلار كئچدى

اور گيىمدن خبر آلسان: «نئجه كئچدى عؤمرون؟»
گۈز ياشىملا يازاجاق: «من گونوم آغлار كئچدى»

يالنيز غريب!

عزيزيم دويمايم سندن
نه تئز مندن دويوب گئتدين؟

اجل گلچك بو غربته
مني يالنيز قويوب گئتدين!

هلال محرم

محرم دير خانيم زينب عزاسي

بيزي سسلير حسينين كربلاسي

يولى باغللى قاليب دوشمن اليinde

دaha زوارينين يوخ سس صداسى

(بو گون كرب و بلا ويран اولوب دير)

(حسين اوز قانينه غلطان اولوب دير)

چاغير شاه نجف گلسين هرائيه

جهاديله آچاق يول كربلايه

على نين زولفقارى داده چاتسىن

حسين قربانلارى گلسين منايىه

(بو گون كرب و بلا ويран اولوب دير)

(حسين اوز قانينه غلطان اولوب دير)

جهاد ميدانى دير، ملت دايائىسين

مسلمان خواب غفلتدىن اويانسىن

او جالسىن نعره آللاده و اكبر

گرگ كافير جهنم ايچره يانسىن

(بو گون كرب و بلا ويран اولوب دير)

(حسين اوز قانينه غلطان اولوب دير)

گلیب غیرت گونی همت زمانی
او جالداق باشد آذربایجانی

گئده که صدام کافره جهاده
بیخاقدو بی مروت ائو بیخانی

(بو گون کرب و بلا ویران اولوب دیر)
(حسین اوز قانینه غلطان اولوب دیر)

حسین زوارینین قورتاردي صبری
قیراق بو قوردلاری کافتاری ببری

آچاق یول کربلایه کاظمینه
چکک آغوشه او شش گوشه قبری

(بو گون کرب و بلا ویران اولوب دیر)
(حسین اوز قانینه غلطان اولوب دیر)

گرگ دین اولماسا دنیانی آتماق
شرف عزتلی بیر دنیا یاراتماق

سعادت دیر حسین قربانلاری تک
شعادتله لقا آللله چاتماق

(بو گون کرب و بلا ویران اولوب دیر)
(حسین اوز قانینه غلطان اولوب دیر)

مسلمان صفے چکیبے دعوایه گلسين

چاغيير عباس تاسوعايه گلسين

قىزى زينب اؤزى صاحىب عزادير

چاغيير زهرانى عاشورايه گلسين

(بو گون كرب و بلا ويران اولوب دير)

(حسين اوز قانىته غلطان اولوب دير)

آنا!وغلون شهيد اولدى مبارك

شهادتله سعيد اولدى مبارك

امميد جنتىن تاپدين دا سندن

جهنم نا اميد اولدى مبارك

(بئله طوى كيم گئروب دنياده قاسييم)

(طويى ياسه دئنن شهزاده قاسييم)

آنا!وغلون على اكبر فداسى

طويى قاسييم كيمى اولموش عزاسى

دوروب چنت قاپوسىندا گۈزە تلىر

كى گلسينلر آناسى لە، آتاسى

بئله طوى كيم گئروب دنياده قاسييم)

(طويى ياسه دئنن شهزاده قاسييم)

تضمین

حسینین نوحه سین دلریش یازاندا
مسلمان سهلدیر کی کافر آغلار

کور اولموش گؤزلرین قان دوتدى شمرین
کی گؤرسون اوز اليinde خنجر آغلار

حسینون کؤینگى زهرا اليinde
چكىر قىحا قىامت، محشر آغلار

آتاندا حرمىل اوخ كربلا دە
گۈرئىدين دوشمن آغلار، لىشىر آغلار

قوجاغىندا گۈرئىدين ام ليلا
آلېب نعشن على اكابر آغلار

رباب، نىسىگىل دؤشوندە سود گۈرنە
على اصغرى ياد ائيلر آغلار

باشىندا كاكل اكابر هواسى
يئل آغلار، سونبىول آغلار، عنبر آغلار

يازاندا آل طاها نوحه سین من
قلم گۈرددوم سىزىلدار دفتر آغلار

على، شقق القمر، محراب تىلييت قان
قولاغ وئر مسجد اوخشار منبر آغلار

عليدين «شهريار» سن بير اشاره
قوjacلار قبرى مالك اشتى آغلار

تبريز ١٣٥٨/٢/٢٩

سازلى شاعرىمیز «خازن»ین روحىيە تقدیم

سېزىلدار سېينه مىن سازى (درآمد) ائىلە رم (شورى)
 چوبانىم) سن ده (سلمك) لە سېزىلدات تار ئىنبورى

(حسىين) كاكلين (عدارى) گئتدى، نظمى نشر اولموش
 چاغىر (شەنزاز) ينى، منظوم ائدە كە بو شعر منتوري

(شكسته) قدى (آذربايجان) (دىكش) لە قىلىسون راست
 (عراقي) (راك) دن اندىر فروزدا، باغلا (ماهورى)

چال او (چارگاه) ايلە (زابل)، (مخالف) وارسا (مغلوب) ائت
 (حصار) ايچە دارىخدىم، قوى دارا چىكسىنلە (منصورى)

سازوندا، سىملرىن او تار زولفون تك او لوب ناجور
 داراخ، مضرابە جور ائت، بلکە جور ائتسىن بۇ ناجورى

سېزىلدات (دشتى) و (سارنگى) (ترک افسار) كىمىنى ده
 بىيات كردى) چال، سون (اصفهان) كوكە ايلە سنتورى

(رهاب) ايلە (نوا) دن پنجه قوى (راس پنجگاه) اوستە
 (مركىخوان) ائدىر مىشر، قوى اسرافىل چالا سورى

(قارا بانغىم) چىخيپ الدن (سە گاهىم) قوى يئتىم اولسون
 اىگىيت لە يوردوسا بىر گون او جالسون طبل_شىپورى

(همايون) دستگاه او لسون سازىندا «شهريار» ياد ائت
 مى ملت شاعرى خازن بىزە يازمىش بۇ دستورى

ترکی

ترکى بىر چشمە ايسە، من اونى درىا ائلە دىم
بىر سوپۇق مۇركە نى محشر كېرى ائلە دىم

بىر ايشىلتىدى سەھا اولدوزى تك گۈرسىنمز
گۆز ياشىملا من اونى عقد ثرىيا ائلە دىم

امىدىم وار كى بو درىا هله اقىيانوس اولا
اونا ضامن بو زەمىنە كى محىا ائلە دىم

عريفانە چاتماسا شعر و ادب ابقا اولماز
من دە عريفانە چاتىيە، شعرىمىن ابقا ائلە دىم

ابدىتىلە ياناشدىم دوغولا حافظە تاي
شىرازىن شاھچىغانىن تبرىزە اهدا ائلە دىم

تركىينى جانىنىن آلمىشدى حىاسىز طاغوت
من حيات آلدىم اوナ حق اىچون احىا ائلە دىم

فيض روح القدس اولدى مددىم حافظ تك
من دە حافظ كىيمىن اعجاز مسيحا ائلە دىم

قىمە قىدارە لر آڭزىندا دىل اولمىشدى سو گوش
من سئۇينج ائتدىم اونى، خنجرى خرما ائلە دىم

ايىدى گىريلرده گىزلىن صفلە صفا ايلە گىزير
منجلابلاردا اوزە ن ائردى گى دورنا ائلە دىم

باخ کى حيدربابا افسانه تك اولموش بير قاف
من كيچيك بير داغى سر منزل عنقا ائله ديم

بوردا (روشن ضميرين) ده هنر ياد ائده ليم
من اونون دا قلمين طوطى گويا ائله ديم

نه تك ايراندا منيم ولوه سالميش قلميم
باخ کى تركى ده قافقازدا نه غوغى ائله ديم

باخ کى تهراندا نه فرزانه لر اولموش واله
باخ کى تبريزده نه شاعرلرى شيدا ائله ديم

هم (سەندىھ) سەندىن داغىن ائتدى باش اوجا
هم من اوز قارداشىمین حققىنى ايغا ائله ديم

آجي دىللردى شيرين تركى اووردى حنضل
من شيرين دىللرە قاتديم اونى حلوا ائله ديم

هر نه قالميشدى كېچنلە ردن اونا بال پە تە گى
اريديب موملو بالىن شهد مصفا ائله ديم

ترکى واللاھ آنالار اوخشاغى لاى لاى دىلىدىر
دردىمى من بو دوا ايله مدارا ائله ديم

«شەريار»، حىفە ساوخىدىر بۇ دىگىرمان ھلە ده
دارتماغا يوخدى دنى، من ده مدارا ائله ديم

يالان دنيا

سنین بعره ن يئيه ن كيمدير؟

كيمينكى سن؟ يه يه ن كيمدير؟

سن دۇغرى دئين كيمدير؟

يالان دنيا يالان دنيا

سن فرزانه لر آتدى

قاپىبى ديوانه لر توتدى

كيمى آلدى كيمى ساتدى

ساتان دنيا، آلان دنيا

آتى ازل دانغا سالديق

يوروليديقجا دالى قالديق

آتى ساتديق اولاغ آلديق

يه هر اولدى، پالان دنيا

بىرى آينا بىرى پاس دير

بىرى آيدىن بىرى كاس دير

گئجه طوى دير سحر ياس دير

گول آچدىقجا سولان دنيا

ايگىت لرين باشىن يئيه ن

قوجالار بوز باشىن يئيه ن

قبىرلىرين داشىن يئيه ن

اؤزو يئنه قالان دنيا

نه قاندین، کیم گول اکه ن دیر
 کیم قیلیخ تک قان تؤکه ن دیر
 تیمور هله کوره گه ن دیر
 چنگیز جانین آلان دنیا

یامان قورقو بیغیلایدین
 طوفانلاردا بوغولايدین
 نوکییدی بیر داغیلایدین
 بیزی درده سالان دنیا

چاتیب سندن کؤچه ن کئچدی
 اجل جامین ایچه ن کئچدی
 اولان اولدی کئچه ن کئچدی
 نه ایستیردین اولان دنیا

بوغولايدین دوغان يئرده
 دوغىب خلقى بوغان يئرده
 اوغول نعشىن اوغان يئرده
 آنا زولفىن يولان دنیا

قازانىب ھى تالانىب سان
 قالانىب ھى جالانىب سان
 ازىز ن چالخالانىب سان
 يئنه دە چالخالان دنیا

نە قارنى ايلك بئشىگون
 قېرىستانلىخ سۇن دئشىگون
 نه ایچه رون نه ائشىگون
 قارانلىق بير دالان دنیا

سنی بايقوشلار آلقىشلار
دە لى ويرانە نى خۇشلار
دۇلان عقلە سنى بۇشلار
اپچى بۇشلا دولان دنيا

سنه قارونلار آللاندى
قىزىلدان تلى قاللاندى
باتىب ئلماتە قويلاندى
اولوب تلى تالان دنيا

اوچاق ايکە ن سؤنونموشىسى ن
چاناق ايکە ن چۈنۈنموشىسى ن
نە پىيس قارى ننە ايمىش سە ن
نانغىل، يالان پالان دنيا

کلیسا نمازى

چو خلار اینجىكىدى كى، سەن اوئلارا نازايىلە مىيسن
من دە اينجىك كى، منيم نازىمى آز ايلە مىيسن

ائتىمىسنى نازى بۇ ويرانە كونولادە سلطان
اۋىن آباداولا ، درويشە نياز ايلە مىيسن

ھر باخىشدا چالىبان كىپرىيڭى مضراب كىمى
بىر قولاق وئر، بوسىنېق قلبى نە ساز ايلە مىيسن؟

باشدان آچ يايلىغى ، افسان ائلە سوسن - سىنبل
سەن بىزىم بايراممىزسان قىشى ياز ايلە مىيسن

سەن گون اول، قوى غم مىز داغدا قار اولسون، اريسىن
منيم آنجاق ايشىمى سوز و گداز ايلە مىيسن

من بۇ معنادە غزل يازمالى حالىم يوخودى
سەن جوجوق تك قوجانى فرفە باز، ايلە مىيسن

كاكلى باشدا بوروب باغلامىسان تاج كىمى
او قىزىل ساچدان اوئا ، گوللى قوتاز ايلە مىيسن

سيئە بىر دشت مغان دىر ، قوزى يان - يانه ياتىب
منيم آغلار گوزومى ، اوردا آراز ايلە مىيسن

بو گوزللىك كى جهاندا سەن وئرمىش تانرى
ھر قدر ناز ائلە سەن ايلە، كى آز ايلە مىيسن

منى بۇ سوز يله آتدىن، آرالاندىن بىلىرم
آراتى بىر پارا نامىدىلە ساز ايلە مىيسن

دستماز ايله ديگين چشمە، مسيحا قانى دير
بىلمىرەم ھانسى گلىسادە نماز ايله مىسىن؟

من عشيران او خوسام، پنجە عراق او سته گزە ر
گوزە ليم تورك او لالى ترک حجاز ايله مىسىن

تازا شاعر، بو دە نيز ھرنە باخىرسان دىبى يوخ
چوخ او زاتسان بو غازى، اور دە گى قاز ايله مىسىن

بىسە زلف و خط و خالىن قوپالاغىن گوتدون
زلفلى نىن باشىنى آزقالا داز ايله مىسىن

گل ! منىم اىستە دىگىم كعبە يىخىلماز، او جالار
باشدادا كىز گئىدە سن ، دىبىدە تراز ايله مىسىن

خط و خالىندەن آلىبە مشقىمى قرآن يازارام
بو حقىقتە له منى، اهل مجاز ايله مىسىن

منى، دان اولدوزى، سن ياخشى تانىرسان كە سحر
افقى خلوت ائدىبە راز و نياز ايله مىسىن

شعرىيارين داغىلىب، داغدا داشا دالدالانىب
ئوزون انصاف ايله، محمودى اياز ايله مىسىن

سەندىم

شاد دايغىم، چال پاپاگىم، ائل دايغىم، شانلى سەندىم

باشى توفانلى سەندىم

باشدا حئيدر بابا تىڭ قارلا قىرۇو لا قارىشىپسان

سون اىپك تىللى بولودلارلا اوفوقدە سارىشىپسان

ساواشاركىن بارىشىپسان

گؤيىدە ن ايلهام آلالى سىيررى سماواتا دىيە رىن

ھله آغ كوركۇ بورون، يازدا ياشىل دوندا گىيە رىن

قورادان حالوا يىيە رىن

دؤشلىيندە سونالار تىڭ شوخ مە لىردە

نە سرىن چىشىمە لرىن وار

او ياشىل تىللرى، يئل هؤرمە دە آينالى سەرددە

ايشه لى ايشىمە لرىن وار

قوى ياغىش ياغسادا ياغسىن

سەئل اولوب آخسادا آخسىن

يانلاريندا درە لر وار

قوى قلم قاشلارين اوچسون فره لرلە، ھامى باخسىن

باشلاريندا ھە لر وار

سيلىدىرىملا، سرە لر وار

او اىتكى لىردە نە قىزىلار ياناغى لالە لرىن وار

قوزولار او تلاياراق نئىدە نە خوش نالە لرىن وار

آى كىمىن ھە لرىن وار

گول-چىچىكىن بىزە نىنده، نە گلىنلر كىمىن نازىن

يئل اسىنده او سولاردا نە درىن را زونيازىن

او يىنايىار گوللو قوتا زىن

تىيترە يېر ساز تىلى تىڭ شاخە لرىن چايدا چمندە

يئل او تئللرده گزه نده، نه كوراوغلو چالي سازين
 اوزده ييin خلوت ائديب گؤلدە پرى لرلە چىمندە
 قول-قاناددان اوna آغ هوولە آچار قمىلى قازىن
 قىش گىئدە ر قوى گله يازىن
 هلە نووروز گولو وار، قار چىچە يىن وار، گله جىلەر
 اوزلرىن تئز سىلە جىلەر

قىشىدە كەلىيک ھوھ سىلە چۈلە قاچدىقىدا جاوانلار
 قاردا قاققىيلدا ياراق نازلى قلمقاشلارين اولسون
 ياز، او دؤشلرده ناھار مندە سىن آچدىقىدا چوبانلار
 بوللو سودلو سورولر، دادلى قاووتماشلارين اولسون

آد آكىر سىنە ن او شاعير كى سن اوندان آد آلارسان
 اوna ھر داد وئرە سن، يوز او موقابىل داد آلارسان
 تاريدان ھر زاد آلارسان
 آداق اولدوقدا، سن اونلا داھا آرتىق اوجالارسان
 باش اوجالايدىقىدا دماوند داغىيندا باج آلارسان
 شئر ئىينىدە ن تاج آلارسان
 او دا شعرين، ادبىن شاه داغىدىر، شانلى سەندىم
 او دا سن تك آتار اولدوزلارا شعرىلە كەندى
 او دا سىمرغىدان آلماقدادى فندى
 شعر يازاندا قلمىينىدە ن باخاسان دور سې لندى
 سانكى اولدوزلار الندى
 سۆز دىيە ندە گۈرە سن قاتدى گولو، پوستە نى قندى
 ياشاسىن شاعير افندى

او نه شاعير كى، داغىن وصفىيە مىصادق اونو گۈرددوم
 من سىنин تك اوجالىق مشقىيە موششاشق اونو گۈرددوم
 عشق، عشق اهلينه موشتاق اونو گۈرددوم
 او نه شاعير كى، خيال مرکىيەن شو شىغىيياندا

او نهنگ آت، آياغين توزلو بولودلاردا قوياندا
 لوله لنمه کده دى يئر-گؤى، نئجه تومار ساريياندا
 گئره جكسن او زاماندا
 نه زامان وارسا، مکان وارسا كسيب بىچدى بير آندا
 كئچه جكلر، گله جكلر نه بوياندا - نه او ياندا
 نه بيليم قالدى هاياندا؟

باخ نه حورمت وار اونون اۆز دئميشى توگ پاپاغيندا
 شعرييارين تاج ايمىش باشى دورموش قاباغيندا
 باشينا ساوريلان اينجي، چاريق اولموش آياغيندا
 وحى دير شعرى ملک لردى پىچيلدار قولاغيندا
 شهدى وار بال دوداغيندا

او دا داغلار كىمى شانىنده نه يازسام ياراشاندىر
 او دا ئاليم قوباران قارلا-كوله كله دوروشاندىر
 قودوزا، ئاليمه قارشى سينه گرمىش، ووروشاندىر
 قودوزون كؤكونه، ئاليم بىرە لر تك داراشاندىر
 آمما واختىندا فقير خالقى ايلىميش سوروشاندىر
 قارالارلا قاريشاندىر
 ساريشاندىر

گئجه حققىن گۈزودور، تور تؤرە تمىش او جاگيندا
 ارىيىببى باغ تك اووه كىلدى يانارلار چيراغيندا
 مئى، محبتدن اىچىب لاله بىتىپدىر ياناغيندا
 او بىر اوغلان كى، پرى لر سو اىچە رلر چاتاغيندا
 اينجي قايشار بولاغيندا
 طبعى بىر سئوگى لى بولبول كى، او خور گول بوداغيندا
 سارى سونبول قوجائيندا

سولار افسانه دی سؤيلر اوونون افسونلو باغيندا

سجه رين چنلى چاغيندا

شاعيرين ذوقو، نه افسونلو نه افسانه لى باغلار

آى نه باغلار كى "اليفه لئيلى" دا افسانه ده باغلار

اود ياخيب داغلارى داغلار

گول گولورسه بولاغ آغلار

شاعيرين عالمى اولمز، اوغا عالم ده زوال يوخ

آرزيلار اوردا نه خاطيرله يه ايمكани، محل يوخ

باغ جنت كيمى اوردا "بو حارامدير، بو حالال" يوخ

او محبتده ملال يوخ

اوردا حالدير، داها قال يوخ

گئجه لر اوردا گوموش دندى، قيزيلدان نه گونوزلر

نه زمرد كيمى داغلاردى، نه مرمر كيمى دوزلر

نه ساري تئلى اينه كلر، نه آلا گؤزلو اوكوزلر

آى نئجه آى كيمى اووزلر

گول آنجلارى نه طاوس كيمى چترين آچىب الوان

حله كروانيدى، چؤللر بزه نر سورسه بو كروان

دوه كروانى ده داغلار، يوكو اطلس دى بو جئيونان

صابيرين شهرينه دوغرو، قاتاري چىمه ده سروان

او خياليمده كى شيروان

اوردا قار دا ياغار آمما داها گوللر سولا بىلمز

بو طبيعت او طراوتده ماحالدير، او لا بىلمز

عؤمر پئيمانه سى اوردا دولا بىلمز

او او فوقىلدە باخارسان نە دىيىزلىر، نە بونغازلار

نە پرى لر كىمى قولار، قونوب-اوچماقدا نە قازلار

گؤلەدە چىممە كىدە نە قىزلار

باليق اولدورز كىمى گۈللەدە، دىيىزلىدە پارىلدار

آبشار مورورىسىن سئل كىمى تؤكدو كىدە خارىلدار

يئل كوشولدار، سو شارىلدار

قىصرىلار واردى قىزيلدان، قالالار واردى عقىق دن

رافائىل تابلوسى تك، صحنه لرى عهد-عتيق دن

دويماسان كؤھنە رفيق دن

جنتىين باڭلارى تك باڭلارىنىن حورو قوصورو

الدە حورىلرى نىن جامى بولورى

تونگونون گول كىمى سەبائى تەبورى

نە ماراقلار كى، آيىق گۈزلە رؤيادى دئىيرىسن

نە شافاقلار كى، دىرن باخىمادا دريادى دئىيرىسن

اويدوران جنت ماۋادى دئىيرىسن

زوهەر نىن قصرى بىريليان، حصاري نىدە سى ياقوت

قصرى جادودى، موھنديس لرى هاروت ايلە ماروت

اوردا مانى دايانيب قالمىش او صورتلە مېھوت

قاپى قوللۇقچوسۇ هاروت

اوردا شعرىن موزىكىن منبعى سرچىشىمە دى قايىنار

نە پرى لر كىمى فوارە دن افسان اولوب اوينار

شاعير آنجاق اونو آنلار

دولو مەتتاب كىمى ايستاخريدى فوارە لر ايلە

ملکە اوردا چىمير، آكى كىمى مەپارە لر ايلە

گوللۇ گوشوارە لر ايلە

شعر و موسیقی شاباش اولمادا، افساندی پریشان
 سانکى آغ شاهیدیر اولماقدا گلین باشینا افسان
 نه گلینلر کى، نه انلیك اوژه سورتلر، نه کیرشان
 ياخا نه تولکو نه دووشان

آغ پرى لر، سارى كؤينه كلى بولودلاردان ائنيرلر
 سود گۈلوندە ملکە ايلە چىمرىن سئوينىرلر
 سئوينىرلر، اوپونورلر
 قوزاناندا هله الدە دولو بىر جام آپارىرلار
 سانکى چنگى لرە، شاعىرلە ايلهام آپارىرلار
 دريا قىزلارينما پئىغام آپارىرلار
 دنيزىن اۇرتويو ماوى، او فوقون سقۇنى سماوى
 آينادىر ھر نه باخىرسان: يئر اولوب گؤيىلە موساوى
 خرق اونون شعرىنە راوى

خورفە لر، آى، بولود آلتىنندا اولار تك گۈرونورلر
 گۈز آچىب-يومما، چىراڭلار كىمى ياندىقدا سۈنورلر
 صحنە لر چىخى فلك تك بورونوب، گاھ دا چۈنورلر
 كۈلگە ليكلە سورونورلر

زوهە ئىواندا الە شىئىلىيندە گۈرونركن
 باخسان حافظى دە اوردا صلاتتىلە گۈرە رسن
 نە سۈرسن
 گاھ گۈرە ن حافظ شيراز ايلە بالكاندا دوروبلار
 گاھ گۈرە ن اورتادا شترنج قورارىن او توروبلار
 گاھ گۈرە ن سازىلە-آوازىلە ايلە نجه قوروبلار
 سانکى ساغىرده ووروبلار
 خواجه الحان او خوياندا، ھامى ايشىدە ن دايانييرلار
 او نوالرلە پرى لر گاھ او يوبىفە گاھ او يانيرلار

لاله لر شعله سى، الوان شىشە رنگى بويانىرلار
نه خومار گۈزلو يانىرلار

قاناد اىستر بو او فوق، قوى قالا ترلانلى سەندىم
ائشىت اۇز قىصە من، دستانىمى، دستانلى سەندىم
سنى حئىدر بابا او نعرە لر ايلە چاغىراندا
او سغىل دارداقلان تولكۇ قووان شئر باغىراندا
شئىطانىن شىللاغا قالخان قاتىرى نوخدا قىراندا
بابا قورقور سىسىن آلدىم، دئدىم آرخامدى ايناندىم
آرخا دوردوقدا سەندىم ساوالان تك هاوالاندىم
سئله قارشى قووالاندىم
جوشقۇنون دا قانى داشدى، منه بىر ھايلى سىن اولدو
ھر سىسىز بىر نفس اولدو
باكى داغلارى دا، ھاي وئردى سىسە، قىيما او جالدى
او تايىن نعرە سى سانلى بى تايدان دا باج آلدى
قورد آجالدىيقدا قوجالدى
راحيمىن نعرە سى قۇوزاندى دىيە ن توپلار آتىلدى
سئى گىلىب نعرە قاتىلدى
روستمىن توپلارى سىسىنلى دىيە ن بوملار آچىلدى
بىزە گول-غۇنچە ساچىلدى
قورخما گىلدىم دىيە، سىسىنلى منه جان دئدى قارداش
منه جان-جان دىيە رك، دوشمنه قان-قان دئدى قارداش
شەرىيار سؤيلە مە دن گاھ منه سولتان دئدى قارداش
من دە جانىم چىغىرىپ: جان سەنە قوربان دئدى قارداش
ياشا اوغلان سىزە داغ-داش دلى جئىران دئدى قارداش
اڭلۇ سىزە قافلان دئدى قارداش
داغ سىزە آسلان دئدى قارداش

داغلى حئىدر بابانىن آرخاسى ھر يئرده داغ اولدو
داغا داغلار داياغ اولدو

آرازيم آينا-چيراق قويمادا، آيدىن شافاق اولدو
 او تايىن نغمه سى قوزاندى، اوره كلر قولاغ اولدو
 يئنه قارداش دىيە رك قاچمادا باشلار آياق اولدو
 قاچدىق، اوزلە شديك آرازدا، يئنه گؤزلر بولاغ اولدو
 يئنه غملر قالاق اولدو
 يئنه قارداش ساياغى سۈزلىريميز بىر ساياق اولدو
 وصل ايىين آلمادا، ال چاتمادى عشقىم داماغ اولدو
 هله ليك غم سارالاركىن قارالار دئندو آغ اولدو
 آرازىن سو گؤلو داشدى، قايالىقلاردا باغ اولدو
 سارى سونبوللاره زولفه اىچره اوراقلار داراق اولدو
 يونجالىقلار يئنه بىلدىرىچىنه ياي-ياز ياتاغ اولدو
 گؤزدە ياشلار چىراغ اولدو
 لاله بىتدى ياتاغ اولدو
 خونچا گولدو دوداق اولدو
 نه سول اولدو، نه ساغ اولدو

ائليمى آرخامى گۈرددىكە ئاليم اووجۇ قىسىلدى
 سئل كىمى ظولمو باسىلدى، زىنە آرخ اولدو، كسىلدى
 گول گۈزوندە ن ياشى سىلدى
 تور قوران اووجۇ آتبىن قومىدا سىندى، گئرى قالدى
 اۆزى گئىدى تورو قالدى

آمما حىيدربابا دا بىلدى كى، بىز تك هامى داغلار
 باغانىيې قول-قولا زنجىردە بولودلار اودور آنغلار
 نه بىليم بلکە طبىعت اۆزى نامىدە گون آنغلار
 ايرى يوللارى آچاركىن، دوز اولان قوللارى باغلار
 صاف اولان سىنه نى داغلار
 داغلارين هر نه قوچۇ، تىلانى، جئيرانى، مارالى
 هامى دوشىغۇن، هامى پوزغۇن، سىنه لر داغلى، يارالى
 گول آچان يئردى سارالى

آمما ئىن ائتمە كى، دالغىلار يئنە قالخان اولا جاقدىر
 محشر او لمقادادى بونلار داها وولقان اولا جاقدىر
 ئولم دوئياسى ياناركىن ده تىلىت قان اولا جاقدىر
 واى...! نە توفان اولا جاقدىر

دئدين: آذىر ائلىينىن بىر يارالى نىسىگىلى يم من
 نىسىگىلى او لسامدا گولوم بىر ابدى سئوگىلى يم من
 ائل منى آتسادا اۆز گوللەريمىن بولبولو يم من
 ائلىيمىن فارسيجا داردىنى سؤيلر دىلى يم من
 دىنه دوغرو نە قارانلىق ايىه ائل مشعلى يم من
 ادبىيات گولو يم من

نىسىگىلى او ل چىچى يه قالسىن كى جواھير ندى قانمير
 مدنىيت دېين ائليلير بدويت، بىر او تانمير
 گون گئدير آز قالا باتسىن گىچە سىندەن بىر او يانمير
 بىر اۆز احوالينا يانمير
 آتار اينسانلىقى آمما يالان انسابى آتانماز
 فيتنە قوزانماسا بىر گون گىچە آسودە ياتانماز
 باشى باشلارا قاتانماز

آمما مندەن سارى، سن آركايىن او ل شانلى سەندىم
 دلى جئيراتلى سەندىم
 من داها عرش علا كۈلگە سى تى باشدا تاجىيم وار
 الده موسى كىمى فرعونە قىنیم بىر آغا جىم وار
 حرجىم يوخ، فرجىم وار
 من على اوغلويام آزادە لرىن مىد و مورادى
 او قارانلىقلارا مشعل
 او ايشيقىقلارا هادى
 حققە ايمانە مونادى
 باشدا سينماز سىپە رىم، الده كوتلمىز قىلىجىم وار